ప్రచురణార్థమైన

భారతదేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానము

సివిల్ అప్పీల్ అధికార పరిధి

సివిల్ అప్పీల్ సంఖ్య: 1927 of 2023

(అప్పీల్ చేయడానికి ప్రత్యేక అనుమతి కోసం 2021 సంవత్సరం పిటిషన్ (సివిల్) నెం. 2139 నుండి ఉత్పన్నమవుతుంది)

దేశ రాజధాని ప్రాంత ఢిల్లీ ప్రభుత్వం మరియు ఇతరులు ...దరఖాస్తుదారు(లు)

వెర్సస్

కమలేష్ రాణి భట్లా .. . ప్రతివాది

తీర్పు

అనిరుద్ధ బోస్, నాయమూర్తి.

అనుమతి మంజూరు చేయబడింది.

2. ఢిల్లీ హైకోర్టు ద్విసభ్య ధర్మాసనం ఇచ్చిన తీర్పు యొక్క చట్టబద్ధతను దరఖాస్తుదారులు పై సివిల్ అప్పీల్ ద్వారా ప్రశిస్తున్నారు. ఇది ప్రతివాదిని తన రాజీనామాను ఉపసంహరణ మరియు ఆమెను తిరిగి విధుల్లో చేరడానికి అనుమతించడానికి కేంద్ర పరిపాలన ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వును సమర్థిస్తూంది. ఆ సమయంలో, ప్రతివాది ఢిల్లీ ప్రభుత్వంలోని డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ పరిధిలోని ఒక పాఠశాలలో సహాయ ఉపాధ్యారాలుగా పనిచేస్తున్నారు. ఢిల్లీ, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలలో, కౌన్సిలర్ పదవి కోసం ఎన్నికలలో పాల్గొనాలని ప్రతివాది 22, మార్చి 2012న

రాజీనామాను డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ కు సమర్పించారు. ఆమె రాజీనామా అభ్యర్థనను సంబంధిత అధికారులు మార్చి 29న ఆమోదించారు. ఇది 22, మార్చి 2012న నుండి అమలులోకి వచ్చింది. అయితే, అదే సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెలలో జరిగిన ఢిల్లీ, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలలో ఆమె ఓడిపోయారు. ఆమె తన రాజీనామాను ఉపసంహరించుకోనుటకు మరియు తిరిగి విధుల్లో చేర్చుకోవాలని కోరుతూ 21, ఏప్రిల్ 2012న దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. అయితే 2013 మరియు 2014వ సంవత్సరాలల్లో అనేక రిమైండర్లు ఉన్నప్పటికీ ఈ దరఖాస్తు పెండింగ్ లో ఉంచబడింది.

3. ఆ తర్వాత ప్రతివాది ఢిల్లీ హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. దీనిని డబ్ల్యు. పి. (సివిల్) నెం.1522 of 2014గా నమోదు చేశారు మరియు 20, మార్చి 2014న డబ్ల్యు. పి. (సివిల్) నెం.1522 of 2014 ఈ క్రింది ఆదేశాలు మరియు ఉత్తర్వులతో పరిష్కరించారు:

> *"6. పిటిషనర్, ఆమె అభ్యర్థనపై ఇంకా ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదని వ్యధ చెందారు. సమాచార హక్కు చట్టము, 2005(RTI Act)ను కూడా ఆశ్రయించినట్లు తెలుస్తోంది. సమాచార హక్కు చట్టము కింద చేసిన దరఖాస్తుకు సంబంధించి ప్రతివాదులు 1 మరియు 2 నుండి 18.01.2013 నాటి ప్రతిస్పందనను పిటిషనర్ అందుకున్నారు. ఇది రాజీనామాను ఉపసంహరించుకోవాలని ఆమె చేసిన అభ్యర్థనకు సంబంధించిన నిర్ణయం ప్రక్రియలో ఉంది అని మాత్రమే సూచిస్తుంది.*
>
> *7. పైన పేర్కొన్న వాస్తవాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, నా అభిప్రాయం ప్రకారం, ప్రతివాదులు రాజీనామాను విషయంలో నిర్ణయం తీసుకోలేదు. అందువల్ల, తన రాజీనామాను ఉపసంహరించుకోనుటకు పిటిషనర్ చేసిన అభ్యర్థనపై చర్చించాలని మరియు ఆ తరువాత పరిష్కరించాలని ప్రతివాదులకు ఆదేశించడంతో రిట్ పిటిషన్ పరిష్కరించబడుతుంది. అయితే సమాచారం తో కూడిన ఉత్తరువు ద్వారా*

అవసరమైనవి త్వరగా చేయాలి. ఈ రోజు నుండి 10 వారాలు మించరాదు. జారీ చేసిన ఉత్తర్వు కాపీని పిటిషనరుకు అందజేయాలి. ప్రతివాదులు, ఉత్తర్వును జారీ చేసేటప్పుడు నిర్మల్ వర్మ వర్సెస్ ఎంసిడి మరియు ఇతరులు అనే శీర్షికతో ఉన్న డబ్ల్యు. పి. (సి) నెం. 3303/2003 లో ఆమోదించిన 18.03.2005 నాటి ఈ కోర్టు తీర్పును కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

8. రిట్ పిటిషన్ మరియు దరఖాస్తు పైన పేర్కొన్న ఆదేశాలతో పరిష్కరించబడినది."

4. జాతీయ క్యాపిటల్ టెరిటరీ ఆఫ్ ఢిల్లీ ప్రభుత్వంలోని, డిప్యూటీ డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్, సౌత్ ఈస్ట్ జిల్లా 14 మే 2015న, ఆమె పిటిషన్ను తిరస్కరించింది మరియు ఇతర విషయాలతోపాటు, ఇలా ఆదేశించింది:

"ఇంకా, గౌరవనీయమైన హైకోర్టు ఢిల్లీ యొక్క డబ్ల్యు. పి. (సి) నెం. 3303/2003 లో 18.03.2005 నాటి తీర్పులోని వర్తించే భాగం క్రింది విధంగా పునరుక్తి చేయబడింది.

"...అందువల్ల, ఆ విధంగా పైన పేర్కొన్న కేసులలో మరియు పిటిషనర్ కేసు తరువాత ప్రాసెస్ చేయబడిన ఇటీవలి కేసు అయిన దుర్గేష్ మోహన్ పును కేసులో కూడా రాజీనామాను ఆమోదించిన తర్వాత ఉపసంహరించుకోవడాన్ని అనుమతించుటకు తమకు చట్టబద్ధంగా అనుమతి ఉందనే స్థిరమైన వైఖరిని ప్రతివాదులు తీసుకున్నారు మరియు సర్వీసును పునరుద్ధరించే పద్ధతిని అనుసరించారని చూడవచ్చు. తదనుగుణంగా పిటిషనర్ కేసును ఓడించడానికి వేరే కొలమానం లేదా చట్టపరంగా విరుద్ధ సమర్పణను అవలంబించడానికి ఎటువంటి ఆధారం లేదు. పిటిషనర్ కూడా ఆమె రాజీనామాను ఆమోదించిన ఒక నెల లోపల,

ఎన్నికలలో ఓడిపోయిన ఒక వారంలోనే కేంద్ర సివిల్ సర్వీసుల ఫించను నిబంధనలలోని రూల్ 26 (4) ప్రకారం రాజీనామా ఉపసంహరణకు అనుమతించాలని అభ్యర్థించారు. పిటిషనరుకు మంచి రికార్డు లేదని లేదా ఏదైనా దుష్ప్రవర్తనకు పాల్పడినట్లు ప్రతివాదుల కేసు కాదు లేదా అమర్యాద లేదా సమగ్రత మొదలైన వాటిపై ఏదైనా సందేహం కాదు. ఎటువంటి ప్రత్యేక లక్షణం లేనప్పుడు పిటిషనర్‌ను సేవలో తీసుకోకుండా తిరస్కరించడం మరియు ఇతరులతో సమానంగా పరిగణించకపోవడం, ప్రతివాది చర్య నిరంకుశత్వం మరియు భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14 ప్రకారం హామీ ఇచ్చిన సమానత్వాన్ని తిరస్కరించడానికి సమానంగా చేస్తుంది. ఈ విషయంలో సెంగారా సింగ్ మరియు. ఇతరులు వర్సెస్ పంజాబ్ రాష్ట్రం మరియు ఇతరుల కేసు సూచించదగినది.

అయితే, నిర్మల్ వర్మ కేసుతో సమానంగా శ్రీమతి కమలేష్ రాణి భాటియా కేసును పోల్చలేము.

ఇప్పుడు, అందువల్ల, ఈ విషయం యొక్క అన్ని అంశాలను పరిశీలించిన తరువాత, శ్రీమతి కమలేష్ రాణి భాటియా తన రాజీనామాను ఉపసంహరించుకోవాలని చేసిన అభ్యర్థనను పరిగణనలోకి తీసుకోబడింది మరియు ఎటువంటి అర్హత లేదని గమనిచనందున తిరస్కరించబడింది.

ఇది, W.P.(సి) సంఖ్య.1522/2014లో ఆమోదించబడిన తేదీ:20.03.2014న గౌరవనీయమైన హైకోర్టు ఆదేశానికి పాటిస్తూ జారీ చేయబడినది .

(పాత్రలున్న పుస్తకం నుండి వాచ్యంగా ఉటంకించబడింది)

ఈ ఉత్తర్వును ప్రతివాది సెంట్రల్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్ ముందు సవాలు చేశారు. సెంట్రల్ సివిల్ సర్వీసెస్ (పెన్షన్) రూల్స్, 1972లోని రూల్ 26 (4) పై ఆధారపడిన ట్రిబ్యునల్ 2017 మార్చి 20న ఇచ్చిన తీర్పులో, ప్రధానంగా ఢిల్లీ హైకోర్టు నిర్మల్ వర్మ-వర్సెస్-ఎంసిడి మరియు ఇతరులు 18, మార్చి 2005న రిట్ పిటిషన్ (సివిల్) No.3303/2003 లో ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆధారపడిన ప్రతివాది కేసును సమర్థించింది.

6. ట్రిబ్యునల్ యొక్క ఉత్తర్వు నుండి మాకు తెలుస్తున్నదేమంటే **నిర్మల్ వర్మ** (పైన పేర్కొన్నది) కేసులో దరఖాస్తుదారుడికి ఎటువంటి అభియోగ పత్రం జారీ చేయబడలేదు అనే అర్థంలో వేరు చేయదగినదని, ట్రిబ్యునల్ ముందు అప్పీలుదారుల ప్రధాన వాదన అయితే ఇందలి ప్రతివాది విషయంలో, కేంద్ర సివిల్ సర్వీసెస్ (కండక్ట్) రూల్స్, 1964 లోని కొన్ని నిబంధనలును ఉల్లంఘించినట్లు ఆరోపిస్తూ అభియోగపత్రం సమర్పించబడిందని. 4 సెప్టెంబర్ 2011న అభియోగ పత్రము జారీ అయ్యింది మరియు ఉద్యోగం చేస్తున్నప్పుడు ఆమె రాజకీయ కార్యకలాపములో పాల్గొనడం వల్ల అభియోగ పత్రము జారీ అయ్యింది. అభియోగ పత్రము అనుబంధం- II లో అభియోగములు నిర్దేశించబడి ఉన్నాయి.

<u>అనుబంధం-II</u>

కమలేశ్ రాణి బట్లా , సహాయ ఉపాధ్యాయురాలుకు వ్యతిరేకంగా మోపబడిన ఆరోపణలకు మద్దతుగా దుష్ప్రవర్తన /చెడునడత యొక్క ఆరోపణల ప్రకటన .

అభియోగము-I:

శ్రీమతి కమలేశ్ రాణి బట్లా , సహాయ ఉపాధ్యాయురాలు , ప్రభుత్వ సర్వోదయ మాధ్యమిక పాఠశాల (కో-ఎడ్యుకేషన్) , జె-బ్లాక్ , సంగం విహార్ , కొత్త ఢిల్లీలో పనిచేస్తున్నప్పుడు విధులు నిర్వర్తించాల్సిన సమయంలో డిపార్ట్మెంటుకు

తెలుపకుండా, అనుమతి తీసుకోకుండా బి.ఎస్.పి. ఒక జాతీయ రాజకీయ పార్టీ సమావేశాలకు హాజరయ్యారు.

అభియోగము–II:

శ్రీమతి కమలేశ్ రాణి బట్లా , సహాయ ఉపాధ్యాయురాలు , ప్రభుత్వ సర్వోదయ మాధ్యమిక పాఠశాల (కో–ఎద్యుకేషన్) , జె–బ్లాక్ , సంగం విహార్ , కొత్త డిల్లీలో పనిచేస్తున్నప్పుడు మరియు ఎన్నికల సమయంలో బి.ఎస్.పి కి ప్రచారం చేస్తున్నట్లు నినాదాలు ఇస్తున్నట్లు సి.డి లు మరియు ఫోటో క్లిప్పింగ్ ల ద్వారా స్పష్టమవుతుంది. ఆ విధంగా , ఒక ప్రభుత్వ ఉద్యోగికి తగిన విధంగా సి సి ఎస్ ప్రవర్తన నియమాలు 1964లోని 3వ నియమాన్ని ఆమె ఉల్లంఘించారు.

7. మేము ఇప్పటికే సూచించినట్లుగా, ట్రిబ్యునల్ ముందు అప్పీలుదారు ముందుకు తెచ్చిన వాదన ఏమిటంటే, రాజీనామాకు ముందు ప్రతివాదికి అభియోగ పత్రము జారీ చేయబడింది. ఆ ప్రాతిపదికన, అధికారులు నిర్మల్ వర్మ (పైన పేర్కొన్నది) కేసును ఆమె కేసును వేరుగా చూడాలనుకున్నారు ట్రిబ్యునల్ గమనించింది మరియు తీర్పు ఇచ్చింది:

5 ఆమె రాజీనామాకు ముందు దరఖాస్తుదారుడికి అభియోగపత్రము జారీ చేయబడిందని, తదనుగుణంగా దరఖాస్తుదారుడి కేసు ఆమె ఆధారపడిన నిర్మల్ వర్మ కేసుతో సమంగా నిలువలేదని ప్రతివాదుల తరపున న్యాయవాది ముందుకు తెచ్చిన ఏకైక వాదన ఒక సాధారణ కారణంగా న్యాయ సమ్మతంగా కనిపించదు , దరఖాస్తుదారుడికి అభియోగపత్రము చేయబడితే , ఆమె రాజీనామాను తిరస్కరించుట ప్రతివాదుల పరిధిలోకి వస్తుందని, వారు విజిలెన్స్ క్లియరెన్స్ ఇవ్వకుండా వుండాల్సింది ఒకసారి ప్రతివాదులు దరఖాస్తుదారుడికి సంబంధించి విజిలెన్స్ క్లియరెన్స్ ఇచ్చి, ఆమెను ఎంసిడి

ఎన్నికల్లో పోటీ చేయడానికి అనుమతించిన తర్వాత, నా అభిప్రాయం ప్రకారం, ప్రతివాదులు దరఖాస్తుదారుడిపై అభియోగపత్రము పెండింగ్ లో ఉన్నదన్న సాకు చూపకుండా నిలిపివేయబడతారు. ఏదైనా విచారణ పెండింగ్ లో ఉన్నందున దరఖాస్తుదారుడి రాజీనామాను తిరస్కరించుట ప్రతివాదులు శక్తికి లోబడినదేనని బదులుగా వారు విచారణలో నిర్ణయం కోసం వేచి ఉండాల్సిందని కూడా నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.అందువల్ల, ఈ దశలో, అభియోగాలు పెండింగ్ లో ఉందని పైన పేర్కొన్న నెపమును తీసుకొని, ప్రస్తుత కేసు యొక్క స్వభావాన్ని నిర్మల్ వర్మ కేసు (పైన పేర్కొన్నది) తో వేరు చేయడం, ఆమె రాజీనామాను ఉపసంహరించుకోవడానికి చేసుకున్న ధరఖాస్తును కాదనడానికి లేదా తిరస్కరించడానికి ప్రతివాదులకు ఉన్న అధికారాన్ని చూపిస్తుంది.సిసిఎస్ (పెన్షన్) రూల్స్, 1972లోని రూల్ 26 కింద పేర్కొన్న అన్ని షరతులను దరఖాస్తుదారుడు సంతృప్తి చేసినందున, దరఖాస్తుదారు రాజీనామా ఉపసంహరణను నిరాకరించాలన్న ప్రతివాదుల వైఖరి ఈ పరిస్థితులలో అసహేతుకమైనదే కాక శాసన విరుద్ధము.

6.నిర్మల్ వర్మ (పైన పేర్కొన్నది) కేసులో తీర్పును చూడగా , గౌరవ ఢిల్లీ హై కోర్టు ఇదే పద్ధతిలో నియమాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని అందలి పిటిషనర్ల కేసును ఆమోదించింది మరియు పిటిషనర్ రాజీనామా ఉపసంహరణ అభ్యర్ధన ప్రక్రియను సాగించాలని మరియు ఆమెను తిరిగి విధులలో చేరడానికి కూడా అనుమతించాలి. అందువల్ల గౌరవ ఢిల్లీ హై కోర్టు పైన పేర్కొన్న **నిర్మల్ వర్మ** కేసులో నిర్దేశించిన నిష్పత్తిని అనుసరించి, నేను ప్రస్తుత జీ . వో .ను అనుమతించి దరఖాస్తుదారు తన రాజీనామాను ఉపసంహరించుకొనుటకు చేసిన అభ్యర్ధన ప్రక్రియను సాగించి , ఆమె అసిస్టెంట్ టీచర్ గా విధులలో చేరడానికి అనుమతించాలని మరియు ఈ మధ్య కాలాన్ని ఉనికిలో ఉన్న

రూల్స్ ప్రకారం నిర్ణయించి , పర్యవసానంగా రావలసిన ప్రయోజనాలు ఇవ్వాలని ప్రతివాదులను ఆదేశిస్తున్నాను అయినప్పటికీ ఏదైనా అభియోగపత్రము పెండింగులో ఉంటే, దానిపై నియమాల ప్రకారం ముందుకు సాగడానికి ప్రతివాదులకు స్వేచ్ఛ ఉంటుంది, ఖర్చులు లేవు"

8. ప్రతివాదిపై ఎటువంటి విచారణ జరగలేదని, రాజీనామాను ఆమోదించే ముందు ఆమెకు విజిలెన్స్ క్లియరెన్స్ కూడా మంజూరు చేయబడిందని గమనించిన హైకోర్టు, అప్పీలుదారు అధికారులు దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్ను తిరస్కరించింది.

9. అప్పీలుదారు తరపున, శ్రీమతి దివాన్, అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ ఢిల్లీ హైకోర్టుచే సివిల్ రిట్ పిటిషన్ నెం. 8494/2015, 28 నవంబర్ 2019న నిర్ణయించబడింది. **డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ వర్సెస్–మనీషా** శర్మ కేసు హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఈ తీర్పులో **నిర్మల్ వర్మ** (పైన పేర్కొన్నది) కేసులో నిర్ణయాన్ని ప్రస్తావించి ఇలా పేర్కొంది:

"14. అభ్యర్థి వైపు నుండి ఎటువంటి చెడు నడవడి జరగలేదని, తన రాజీనామాను ఉపసంహరణ ఆమెను అనుమతించాలని నిర్మల్ వర్మ వర్సెస్ ఎంసిడి (పైన పేర్కొన్న) లోని వాదనతో కోర్టు ఏకీభవించలేకపోయింది.నిర్మల్ వర్మ వర్సెస్ ఎం. సి. డి. (పైన పేర్కొన్న) లో గమనించబడని విషయం ఏమిటంటే, రాజీనామాపై ఇప్పటికే చర్య తీసుకోబడింది మరియు రూల్ 26 (4), ఏ సందర్భంలోనైనా, ఆకర్షించబడలేదు."అని.

10. సిసిఎస్ (పెన్షన్) రూల్స్, 1972లోని రూల్ 26 ఇలా నిర్దేశిస్తుంది:

"26. రాజీనామా చేసినపుడు సర్వీసు కోల్పోవడం:

(1) ఒక సర్వీసు లేదా పోస్టు నుండి రాజీనామా ప్రజాప్రయోజనార్ధం , నియామక అధికారం దానిని ఉపసంహరించుకోవడానికి అనుమతించకపోతే పూర్వపు సర్వీసును కోల్పోతారు, గత సేవను జప్తు చేస్తుంది.

(2) సర్వీసుకు తగు అర్హత ఉన్నప్పుడు ప్రభుత్వం క్రింద తాత్కాలికమైన లేదా శాశ్వతమైన మరొక నియామకము రాజీనామా సమర్పించినట్లయితే, గత సర్వీసు కోల్పోరు.

(3) రెండు నియామకాలు వేర్వేరు ప్రాంతాలలో ఉన్నందున, బదిలీ నిబంధనల ప్రకారం అనుమతించదగిన జాయినింగ్ సమయాన్ని మించకుండా, ఉప-నియమం (2) కింద వచ్చే కేసులో సర్వీసులో అంతరాయం కలిగిన మేర, రిలీవ్ అయిన రోజున ప్రభుత్వ ఉద్యోగికి ఉన్న ఏదైనా సెలవు మంజూరు లేదా సెలవుతో లేని కాలాన్ని లాంఛనంగా మాఫీ చేయడం ద్వారా వర్తిస్తుంది.

(4) నియామక అధికారి ప్రజా ప్రయోజనం ఈ క్రింది షరతులపై రాజీనామాను ఉపసంహారణకు ఒక వ్యక్తిని అనుమతించవచ్చు, అవి:

(i) ప్రభుత్వ ఉద్యోగి తన సమగ్రత , సామర్థ్యం లేదా ప్రవర్తనపై ఎటువంటి ప్రతిబింబం లేని కొన్ని తప్పనిసరి కారణాల వల్ల రాజీనామాను సమర్పించాడని మరియు రాజీనామాను ఉపసంహరించుకొనుటకు చేసిన అతను తప్పనిసరిగా రాజీనామా చేసిన పరిస్థితిలో భౌతికంగా కలిగిన మార్పు ఫలితంగా చేయబడింది.

(ii) రాజీనామా అమలులోకి వచ్చిన తేదీ మరియు ఉపసంహరణ కోసం అభ్యర్ధన చేసిన తేదీ మధ్య మధ్యంతర కాలంలో, సంబంధిత వ్యక్తి ప్రవర్తన ఏ విధంగానూ అనుచితంగాలేదని;

(iii) రాజీనామా అమలులోకి వచ్చినందున గైరుహాజరు తేదీ మరియు రాజీనామాను ఉపసంహరణ అనుమతి ఫలితంగా ఆ వ్యక్తి విధులను తిరిగి ప్రారంభించడానికి అనుమతించబడిన తేదీ మధ్య విధుల నుండి గైర్హాజరయ్యే కాలం తొంభై రోజులకు మించకూడదు;

(iv) ప్రభుత్వ ఉద్యోగి రాజీనామా ఆమోదించిన తరువాత ఖాళీ చేసిన పదవి లేదా మరే ఇతర పోల్చదగిన పదవి అందుబాటులో ఉందని.

(5) ప్రభుత్వ ఉద్యోగి ఒక ప్రైవేట్ వాణిజ్య సంస్థలో లేదా దాని క్రింద లేదా పూర్తిగా లేదా గణనీయంగా ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలోని లేదా నియంత్రణలో ఉన్న కార్పొరేషన్ లేదా కంపెనీలో లేదా దాని క్రింద లేదా పూర్తిగా లేదా గణనీయంగా ప్రభుత్వ నియంత్రణలో లేదా ఆర్థిక సహాయం పొందిన సంస్థలో లేదా దాని క్రింద, నియామకము చేపట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో తన సర్వీసు లేదా పోస్టుకు పదవికి రాజీనామా చేసినట్లయితే, రాజీనామాను ఉపసంహరించుకోవాలనే అభ్యర్థనను నియామక అధికారి అంగీకరించరాదు.

(6) ఒక వ్యక్తి తన రాజీనామాను ఉపసంహరణ మరియు విధులను తిరిగి ప్రారంభించడానికి అనుమతించే నియామక అధికారి ద్వారా ఉత్తర్వు జారీ చేయబడినప్పుడు, సర్వీసులో కలిగిన అంతరాయం ఆ ఉత్తర్వుతో మాఫీ చేయబడినట్లు పరిగణించబడుతుంది, అయితే అంతరాయం కలిగిన ఆ కాలం అర్హత గల సర్వీసుగా పరిగణించబడదు.

(7) రూల్ 37 ప్రయోజనం కోసం సమర్పించిన రాజీనామా ప్రభుత్వంలో గత సర్వీసును కోల్పోదు." అని.

11. **మనీషా శర్మ** (పైన పేర్కొన్నది) కేసులో విషయంలో, డివిజన్ బెంచ్ అభిప్రాయపడింది ఏమిటంటే, తప్పనిసరి పరిస్థితులలో ఎన్నికలలో పోటీ చేసే ఉద్దేశంతో ప్రతివాది స్వచ్ఛందంగా రాజీనామా చేసిందని , ఆ అసలు పరిస్థితులలో భౌతిక మార్పు ఏమిలేదు. ఒకసారి రాజీనామాను ఆమోదించి, దానిపై చర్య తీసుకున్న తర్వాత తాను బలవంతంగా రాజీనామా సమర్పించనని ఆమె చెప్పలేరన్నది. ఒకసారి రాజీనామాను అమలు చేసిన తర్వాత, అటువంటి రాజీనామాను ఉపసంహరణకు ఒక వ్యక్తిని అనుమతించే ప్రశ్న తలెత్తదు . **హర్యానా రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు– వర్సెస్–రామ్ కుమార్ మాన్** [(1997) 3 SCC 321]. ఈ కేసులో ఈ కోర్టు తీసుకున్న అభిప్రాయం ఇదే.

12. ఈ కేసు యొక్క వాస్తవిక సందర్భానికి సంబంధించినంతవరకు, మేము పైన వివరించినట్లుగా, హైకోర్టు యొక్క మొదటి ఉత్తర్వు నిర్ణయం తీసుకోవాలని యజమానికి ఇచ్చిన ఆదేశం. ఆ సమయంలో ఉన్న, **నిర్మల్ వర్మ**(పైన పేర్కొన్నది) కేసులో నిర్దేశించిన నిష్పత్తి మరియు మా ముందున్న ప్రతివాది అభ్యర్థనను పరిశీలించేటప్పుడు చెప్పిన నిష్పత్తి. పరంగా నిర్ణయం తీసుకోవాలని అధికారులును ఆదేశించింది. 2014 మార్చి 20న జారీచేసిన ఉత్తర్వులో హైకోర్టు నిర్దేశించిన పరిమితులకు లోబడి తీర్పు మరియు తిరస్కరణ నిర్ణయం తీసుకోబడిందని అప్పీలుదారు అంగీకరించారు. రాజీనామాను ఉపసంహరించుకోవాలని ప్రతివాది చేసిన అభ్యర్థనను తిరస్కరించడానికి ఏకైక కారణం ఆమెపై అభియోగములు జారీ చేయడమే. అ పాధికారులు, తిరస్కరణ ఉత్తర్వుల్లో, ఒకసారి ఆమోదించిన తర్వాత, రాజీనామాను ఉపసంహరించుకోలేము అనే వైఖరిని తీసుకోలేదు. రెండు పర్యాయాలు వ్యాజ్యాలకు గురైన ఈ కేసులో ఏ దశలోనూ, **మనీషా శర్మ** (పైన పేర్కొన్నది) కేసులో తీర్పుకు ఆధారమైన అంశాన్ని అధికారులు లేవనెత్తలేదు. ప్రతివాది తన రాజీనామాను దాఖలు చేయడానికి తప్పనిసరి కారణం లేదని అప్పీలుదారులు తమ తిరస్కరణ ఉత్తర్వులో కూడా వివరించలేదు. ఈ అప్పీల్ కు దారితీసిన రెండవ సారి ప్రక్రియలో, రాజీనామాను

ఉపసంహరించుకోవడానికి ప్రతివాది నిలువడానికి ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన కారణాన్ని మేము ఈ తీర్పులో ఇంతకు ముందు పునరుద్ఘాటించాము.ట్రిబ్యునల్ ముందు, అలాగే హైకోర్టు ముందు కూడా, అభియోగములు జారీ చేయడానికి మాత్రమే వివాదం పరిమితం చేయబడింది. కేవలం ఆమెపై అభియోగ పత్రము జారీ చేసిన బలంతో ప్రతివాది కేసును నిర్మల్ వర్మ (పైన పేర్కొన్నది) కేసు నిష్పత్తి పోలిక నుండి వేరు చేయలేమని రెండు వేదికలూ అభిప్రాయపడ్డాయి.

13. ప్రతివాదికి అనుకూలంగా వచ్చిన ట్రిబ్యునల్ తీర్పును హైకోర్టు నిలిపిన తరువాత, 2019 నవంబర్ 28న, **మనీషా శర్మ** (పైన పేర్కొన్నది) కేసులో డివిజన్ బెంచ్ తీర్పు ఇవ్వబడింది. ఈ తీర్పులో, డివిజన్ బెంచ్, రూల్ 26 (4) లో పేర్కొన్న షరతులను విశ్లేషించి, ఎన్నికల్లో పోటీ చేయడానికి రాజీనామా చేసినందున అందలి , ప్రతివాది తప్పనిసరిగా చేసినానని చెప్పడం లేదని గమనించారు కనుగొన్నారు. ఒకసారి రాజీనామాను ఆమోదించి, దానిపై చర్య తీసుకున్న తర్వాత, అటువంటి రాజీనామా ఉపసంహరణకు ఒక వ్యక్తిని అనుమతించే ప్రశ్నే లేదని కూడా అభిప్రాయపడింది. అయితే, ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలలో, ప్రతివాది ఉపసంహరణ అభ్యర్థనను తిరస్కరించడానికి ఆ ఆధారాన్ని ఉపయోగించలేదు. అంతేకాకుండా, రాజీనామాను ఉపసంహరించుకోవాలన్న అభ్యర్థనపై నిర్ణయం తీసుకోవాలో హైకోర్టు స్వయంగా నిర్దేశించింది. ఆమె అభ్యర్దనను పరీక్షించాల్సిన హద్దుల గురించి అధికారులు ఏ వేదిక ముందు ప్రశ్నించలేదు మరోవైపు అపరిమితులను ఆమోదించారు మరియు అభ్యర్దన తిరస్కరించి తమ పరిగణను హైకోర్టు నిర్దేశించిన హద్దుల్లో పరిమితం చేశారు.

14. మా అభిప్రాయం ప్రకారం, ఈ కేసు సందర్భంలో, **మనీషా శర్మ**(పైన పేర్కొన్నది) పోలిక వర్తింపజేయలేము. ఈ తీర్పులో డివిజన్ బెంచ్ రూల్ 26 (4) కు ఇచ్చిన వివరణను శాసనము ప్రతిపాదనగా మేము ఆమోదిస్తాము. ఇక్కడ ప్రతివాది విషయంలో ప్రతివాది ఉపసంహరణ అభ్యర్థనను పరిగణనలోకి తీసుకునే పరిధిని నిర్దేశించిన దిశను యజమాని ఎప్పుడూ సవాలు

చేయనందున ఆమె ఉపసంహరణ అభ్యర్ధనను ఇచ్చిన పరిమితిలో పరిశీలించాల్సిన అవసరం ఉంది మరియు ప్రతివాది యొక్క హక్కు ఆ పరిమితిలో పరిగణించబడుతుంది. అధికారులు ఆ పరిమితిని దాటి వెళ్ళలేదు, వెళ్లరాదు కూడా.

15. హైకోర్టు రూల్ 26 (4) కు తరువాతి కాలంలో ఇచ్చిన వర్తింపు ఆధారంగా యజమాని నిర్ణయంలో అదనపు తర్కాన్ని దిగుమతి చేసుకోగలమా అనే ప్రశ్న ఇప్పుడు తలెత్తుతుంది.అంతిమంగా, ఈ అప్పీల్లో మనం వ్యవహరిస్తున్నది తిరస్కరణ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్న కొన్ని కారణాల ఆధారంగా యజమాని–ఉద్యోగి సంబంధాన్ని ముగించే యజమాని నిర్ణయంతో. ప్రతివాది కేసులో రూల్ 26 (4) పనిచేస్తుందనేది వాస్తవం, మరియు హైకోర్టు యొక్క మొదటి నిర్ణయం చెప్పిన నిబంధనలకు పూర్తి విరుద్ధంగా ఉందని, **మనీషా శర్మ** (పైన పేర్కొన్న) కేసులో ఉన్న తర్కం ఆధారంగా శ్రీమతి దివాన్ వాదనను మేము అంగీకరించి ఉండవచ్చు. కానీ ఆ నిబంధన ప్రకారం, రాజీనామాను ఆమోదించిన తర్వాత కూడా ఉపసంహరించుకోవడానికి అనుమతి ఇవ్వడంలో యజమానికి పూర్తి ప్రతిబంధకము ఉందని మేము చూడలేదు. రూల్ 26లో అటువంటి నిబంధన ఏదీ లేదు.అంతేకాకుండా, రూల్ 26 లోని ఉప–నియమం (4), రాజీనామా అమలులోకి వచ్చిన తర్వాత కూడా రాజీనామాను ఉపసంహరించుకోవడానికి అనుమతించగల కొన్ని పరిస్థితులను ఊహిస్తుంది.రూల్ 26 (4) లోని సబ్ క్లాజులు (ii) మరియు (iii) లో పరిగణించబడ్డ పరిస్థితులు, అది అమలులోకి వచ్చిన తర్వాత రాజీనామాను ఉపసంహరించుకోవడానికి అనుమతిస్తాయి. శాసనము నిర్దేశించడం ద్వారా లేదా దానిని అంగీకరించడం ద్వారా రాజీనామా అమలులోకి వస్తుంది. మొదటి పరిస్థితిని వివరించడానికి, రాజీనామా లేఖను సమర్పించిన తరువాత, ఇచ్చిన కాలపరిమితిలో యజమాని ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకోకపోతే, రాజీనామాను అమలులోకి తెచ్చే నిబంధనలు కొన్ని చట్టబద్ధం పత్రాల్లో ఉండవచ్చు. ఇక్కడ ఆ పరిస్థితి లేదు.ప్రస్తుత కేసుకు సంబంధించినంతవరకు, రాజీనామాను ఆమోదించినప్పుడు మాత్రమే రాజీనామా

అమలులోకి వస్తుంది మరియు రూల్ 26 లోని ఉప నియమం (4) రాజీనామా అమలులోకి వచ్చిన తర్వాత కూడా ఉపసంహరించుకునే పరిస్థితులను నిర్దేశిస్తుంది. అయితే, ఈ విషయము ఇక్కడ తలెత్తదు, ఎందుకంటే ఈ తీర్పులో మేము పరిశీలిస్తున్నది రాజీనామాను ఉపసంహరించుకొనుటకు ప్రతివాది చేసిన అభ్యర్ధనను అందులో ఉత్తర్వులో పేర్కొన్న కారణాలపై తిరస్కరించిన ఒక ఉత్తర్వు యొక్క చట్టబద్ధత ట్రిబ్యునల్ మరియు హైకోర్టు అప్పీలుదారు యొక్క కారణాలు నిలువదగినవి కాదన్నాయి.

16. ఈ కేసు యొక్క ప్రత్యేక వాస్తవాలలో, ట్రిబ్యునల్ నిర్ణయాన్ని సమర్థిస్తూ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ఎటువంటి జోక్యం కోరదని మా అభిప్రాయం.

17. ప్రస్తుత అప్పీల్ తదనుగుణంగా కొట్టివేయబడినది. అన్ని అనుబంధ అభ్యర్ధనలు పరిష్కరించబడినవి.

18. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తర్వులేదు .

న్యాయమూర్తి

(అనిరుద్ధ బోస్)

న్యాయమూర్తి

(కృష్ణ మురారి)

న్యూ ఢిల్లీ;
23వ మార్చి, 2023.